

Силабус курсу

«Виноградарство»

Ступінь вищої освіти - магістр
спеціальність – 201 «Агрономія»
освітньо-професійна програма «Агрономія»

Рік навчання: 2 Семестр:4

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу

Кандидат с.-г. наук, доцент Гойсюк Світлана Олександрівна

Контактна інформація s.hoisiuk@wunu.edu.ua, +380962697798

Опис дисципліни

Метою викладання курсу «Виноградарство» є формування знань з основ виноградарства, як галузі сільського господарства. Для досягнення мети в завдання дисципліни входить вивчення систематики, біології, екології винограду, сучасних технологій розмноження винограду та вирощування продукції виноградарства, а також отримання знання з основ ампелографії, селекції та сортовивчення винограду. В результаті вивчення дисципліни на основі отриманих знань студенти повинні вміти запроваджувати новітні технології у виробництво, забезпечувати високу економічну ефективність впроваджених технологій та їх екологічність в різних ґрунтово-кліматичних зонах.

Структура курсу

Години (лекції/ практичні)	Тема	Результати навчання	Завдання
Модуль 1. Біологія, морфологія, систематика, розмноження, закладання винограду і догляд за ним			
2/2	Тема 1. Історія розвитку та стан виноградарства на сучасному етапі	Представити студентам розвиток виноградарства сучасного світу, введення винограду в культуру, виноградарство Європи і Азії, Америки, Австралії та Африки, розвиток галузі виноградарства в Україні.	Тести, усне опитування.
2/2	Тема 2 Систематика, біологія та екологія винограду	Освоїти систематику родини виноградових і роду <i>Vitis</i> . Американські види винограду. Східно-Азіатські види винограду. Систематику	Тести, усне опитування.

		євро-азіатського виду винограду за О.П. Негрулем. Будову і біологію рослини. Онтогенез винограду і розвиток в річному циклі. Екологію винограду.	
2/2	Тема 3 Теоретичні основи розмноження винограду	Вивчити основні способи розмноження винограду. Особливості вегетативного розмноження. Застосування стимуляторів калюсо- і коренеутворення. Теоретичні основи щеплення. Теоретичні основи мікроклонального розмноження.	Тести, усне опитування.
2/2	Тема 4. Виноградний розсадник, технології в маточних насадженнях	Освоїти значення і організацію площі розсадників. Вибір ділянки під розсадник. Структуру розсадника винограду. Маточні насадження, їх класифікація. Апробація, масова, клонова і фітосанітарна селекція маточних насаджень. Технології в маточних насадженнях і системи формувань. Типи підщеп і їх класифікація.	Тести, усне опитування.
2/2	Тема 5 . Технології розмноження та вирощування садивного матеріалу в розсадниках	Ознайомитися з технологіями вирощування кореневласних і щеплених саджанців. Заготівля і зберігання лози. Застосування регуляторів росту. Технологія в шкільці винограду. Особливості вирощування садивного матеріалу з закритою кореневою системою. Зберігання садивного матеріалу і стандарти на садивний матеріал.	Тести, усне опитування. Тренінги
2/2	Тема 6. Закладання промислового виноградника	Освоїти проектування виноградника. Вибір ділянки під виноградник. Організація території. Готування ґрунту і удобрення. Строки і способи садіння. Влаштування шпалери. Машини для закладання виноградників. Елементи інтенсивних технологій при закладанні	Тести, усне опитування.

		сучасних промислових виноградників.	
2/2	Тема 7. Догляд за молодим і плодоносним виноградником	Засвоїти системи утримання і обробітку ґрунту. Укривна і неукривна системи утримання ґрунту. Удобрення виноградників. Системи боротьби з бур'янами і захисту винограду від шкідників і хвороб. Системи зрошення. Вирощування виноградника на схилах і системи захисту ґрунту від ерозійних процесів.	Тести, усне опитування.
Модуль 2. Обрізування, формування і збір урожаю винограду, основи ампелографії та селекції винограду.			
2/2	Тема 8. Теоретичні основи обрізування і формування винограду та конструкції виноградних насаджень	Освоїти Теоретичні основи обрізування. Просторове розташування частин куща. Системи ведення кущів. Типи формувань. Типи шпалер і матеріали для конструктивних елементів шпалери. Особливості формування винограду в різних ґрунтово-кліматичних умовах	Тести, усне опитування
2/2	Тема 9. Обрізування і формування виноградних кущів	Освоїти методи формування виноградного куща. Формування плодових ланок. Методи управління полярністю. Строки, правила і техніка обрізування і формування молодих і зрілих кущів. Регулювання росту і плодоношення довжиною обрізування плодових пагонів.	Тести, контрольна робота, усне опитування.
2/2	Тема 10. Зелені операції на винограднику	Вивчити підв'язування штамбу, рукавів і пагонів. Зелені операції на винограднику. Обламування пасинкування та прищипування. Кільцювання та інші операції. Організація додаткового запилення винограду. Планування урожаю. Омолодження кущів	Контрольна робота, усне опитування
2/2	Тема 11. Культура столового винограду і сортів для сушіння	Освоїти вирощування столового винограду і зберігання для споживання	Тести, усне опитування

		свіжим. Вирощування продукції для сушіння, кращі сорти. Зберігання столового винограду. Особливості вирощування технічних сортів винограду.	
2/2	Тема 12. Збір урожаю на виноградниках	Вивчити методи розрахунку урожайності виноградника. Організація збору урожаю столових і технічних сортів. Організація праці, техніка збирання ягід, тара і устаткування. Збір урожаю комбайнами, готування агротехнічного фону. Реконструкція і ремонт виноградника.	Контрольна робота, усне опитування КПЗ Тренінги
2/2	Тема 13. Ремонт та реконструкція виноградника	Вивчити строки та способи ремонту виноградника. Особливості ремонту виноградника повітряними відсадками та застосування методу «катавлак». Садивний матеріал для ремонту виноградника. Реконструкція виноградника, мета та два шляхи виконання реконструкції. Основні методи реконструкції виноградних насаджень. Основні способи перещеплень виноградників.	Контрольна робота, усне опитування
2/2	Тема 14. Ампелографія і селекція винограду	Вивчити сортовий фонд України. Сучасні вимоги до сортів винограду. Ампелографія винограду. Схема і методика опису сортів. Історія розвитку селекції винограду. Завдання і методи селекції винограду. Вивчення та добір селекційного матеріалу. Інтродукція сортів винограду. Сортівивчення винограду.	Тести, усне опитування Тести Залік
Разом 28/28	Самостійна робота - 80	Індивідуальна робота – 6	Тренінги – 8
Разом – 150			

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне опитування	Модульний контроль	Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінювання здійснюється шляхом усного опитування, не рідше як один раз на два заняття. Оцінка визначається, як середнє арифметичне з отриманих оцінок за перший змістовий модуль.	Виконання модульного завдання, яке складається з однієї задачі та десяти тестових завдань за змістом навчального модуля.	Оцінювання здійснюється шляхом усного опитування, не рідше як один раз на два заняття. Оцінка визначається, як середнє арифметичне з отриманих оцінок за другий змістовий модуль.	Виконання модульного завдання, яке складається з однієї задачі та десяти тестових завдань за змістом навчального модуля.	Оцінка за виконання завдання (презентація)	Оцінка за написання рефератів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	Задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Літературні джерела

Оновна

1. Виноградарство. / М.О. Дудник, Н.М. Коваль, І.М. Козар та ін. – К.: Урожай, 1999.- 288 с.
2. Гель І.М. Виноградарство. Курс лекцій для студентів спеціальності 8.09010104 ”Плодоовочівництво і виноградарство” / І.М. Гель // – Львів, 2017. – 167 с.
3. Гель І.М. Історія розвитку виноградарства / Навчальний посібник для студентів спеціальності ”Садівництво і виноградарство” / І.М. Гель. – Львів, Бадікова Н.О., 2016. – 248 с.
4. Гель І.М. Практикум з виноградарства. Для студентів спеціальності 203 «Садівництво і виноградарство» / І.М. Гель. – Львів Ліга-Прес, 2018. 288 с.
5. Дикань О.П., Бондаренко А.О., Заморський В.В., Палеха О.Г. Виноградарство (практикум). Навчальний посібник. - Сімферополь: Бізнес -Інформ, 2002. - 208 с.
6. 3 .Коваль Н.М. Настольная книга виноградаря / Н.М. Коваль, Е.С. Комарова, О.А. Мартянова. – Київ : Урожай . – 1989. – 286 с.
7. .Колесник Л.В. Виноградарство / Л.В. Колесник – Кишиньов: Кярта Молдовеняску, 1968. – 365 с
8. Энциклопедия виноградарства : в 3 т. гл. ред. А.И. Тимуш. – Кишинев, 1986-1987.

Додаткова

9. Гель І.М. Розмноження винограду / І.М. Гель – Львів. : Український бестселер, 2010. – 45 с.
10. Гель І.М. Розсадник винограду / І.М. Гель. – Львів, 2011. – 63с.
11. Гель І.М. Систематика, ампелографія та селекція винограду / І.М. Гель. – Львів, 2015. – 90 с.
12. Гель І.М. Формування вигонраду / І.М. Гель. – Львів, 2010. – 110 с.
13. Гель І.М. Технологія вирощування винограду / І.М. Гель. – Львів, 2014. – 64 с.
14. Гель І.М. Сучасні технології у виноградарстві. Теоретичні основи розмноження винограду / Курс лекцій для студентів спеціальності 203 „Садівництво і виноградарство” – Львів, 2017. – 40 с.
15. Литвинов П.І. Високі урожаї винограду / П.І. Литвинов, Я.С. Спектор, А.О. Сікірницький. – К.: Урожай .
16. Мазур П.О. Поради майстра виноградарям-початківцям / П.О. Мазур. Виноград. Вино. № 2. Додаток до журналу „Дім, сад, город”. К. 1996 .
17. Николенко В.Г. Производство привитых саженцев винограда / В.Г. Николенко, Р.Е. Станкевич, В.В. Горошко. Симферополь. Таврия, 1976. – 45 с.
18. Негруль А.М. Виноградарство з основами ампелографії и селекції / А.М. Негруль. – М : Государственное издательство сельско-хозяйственной литературы, 1956. – 400 с.
19. Докучаева Е.Н. Сорта винограда / Е.Н. Докучаева и др. Под ред. Е.Н. Докучаевой. – К.: Урожай, 1986 . – 272 с.
20. Справочник по виноградарству / Л.Т. Никифорова, Я.С. Спектор, С.В. Подгорная и др. ; под. ред. Л.Т. Никифоровой. – К.: Урожай, 1988 . – 205 с.

Інформаційні ресурси

21. Український біологічний сайт / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.biology.org.ua/>
22. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>

23. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
24. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
25. Бібліотечно-інформаційні ресурси— [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЗУНУ, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.
26. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:
www.vinogradnik.bu
www.haslo.com.pl
www.sadinfo.pl
www.vinograd-centr.info
<http://ukrlibrary.org>